

ใบความรู้ที่ ๑๒	เรื่อง สระลดรูป	
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	เรื่อง โรงเรียนของเรา	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘	เรื่อง ครบเครื่องเรื่องสระ	
รายวิชาภาษาไทย	รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

สระลดรูป

๑. สระโอะ (โ-ะ) ลดรูปหายไป โ-ะ เรียกว่า สระโอะ

ใช้เขียนคร่อมพยัญชนะ และไม่มีตัวสะกด เช่น โตะ โปะ โละ

ถ้าคำที่มีตัวสะกด สระโอะ (โ-ะ) จะหายไป เรียกว่า สระโอะลดรูป เช่น ลด คด บด ขน ผม

คำ	พยัญชนะต้น	สระ	ตัวสะกด	ลดรูป
ลด	ล	โอะ (โ-ะ)	ด	ลด
คด	ค	โอะ (โ-ะ)	ด	คด
บด	บ	โอะ (โ-ะ)	ด	บด
ขน	ข	โอะ (โ-ะ)	น	ขน
ผม	ผ	โอะ (โ-ะ)	ม	ผม

๒. สระเออ (เ-อ) ลดรูปเป็นไม้หน้า (เ-) เ-อ เรียกว่า สระเออ

ใช้เขียนคร่อมพยัญชนะ และไม่มีตัวสะกด เช่น เจอ เบลอ เผลอ เกลอ

ถ้าคำที่มีตัวสะกดเป็นตัวยอ (-ย) สระเออ (เ-อ) จะหายไปบางส่วน เหลือเพียงไม้หน้า (เ-) และมีตัวยอเป็นตัวสะกด (เ-ย) เรียกว่า สระเออลดรูป เช่น เกย เทย เขย เนย เฉย

คำ	พยัญชนะต้น	สระ	ตัวสะกด	ลดรูป
เกย	ก	เออ (เ-อ)	ย	เกย (เ-ย)
เขย	ข	เออ (เ-อ)	ย	เขย (เ-ย)
เนย	น	เออ (เ-อ)	ย	เนย (เ-ย)
เฉย	จ	เออ (เ-อ)	ย	เฉย (เ-ย)

๓. สระอัว (- ว) ลดรูปเป็น (-ว) - ว เรียกว่า สระอัว

ใช้เขียนบนและหลังพยัญชนะ และไม่มีตัวสะกด เช่น กลัว บัว ครัว

ถ้าคำที่มีตัวสะกดจะลดรูปเหลือเพียงตัวอว(-ว) เรียกว่า สระอัวลดรูป เช่น ลวด กวน ดวง สวย

คำ	พยัญชนะต้น	สระ	ตัวสะกด	ลดรูป
ลวด	ล	อัว (- ว)	ด	ลวด
กวน	ก	อัว (- ว)	น	กวน
ดวง	ด	อัว (- ว)	ง	ดวง
สวย	ส	อัว (- ว)	ย	สวย

ใบความรู้ที่ ๑๓

เรื่อง สระเปลี่ยนรูป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง โรงเรียนของเรา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘

เรื่อง ครบเครื่องเรื่องสระ

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

สระเปลี่ยนรูป

๑. สระอะ (-ะ) เปลี่ยนรูปเป็นไม้หันอากาศ (-) - ะ เรียกว่า สระอะ

ใช้เขียนหลังพยัญชนะ และไม่มีตัวสะกด เช่น จะ นะ คะ ปะ ละ

- เรียกว่า ไม้หันอากาศ

ถ้าพยัญชนะประสมสระอะ(-ะ)และมีตัวสะกด ต้องเปลี่ยนรูป สระอะ (- ะ) เป็นไม้หันอากาศ (-) เช่น

คำ	พยัญชนะต้น	สระ	ตัวสะกด	เปลี่ยนรูป
บัง	บอ	อะ (-ะ)	งอ	บัง (-)
ปัก	ปอ	อะ (-ะ)	กอ	ปัก (-)
ตัด	ตอ	อะ (-ะ)	ดอ	ตัด (-)
จับ	จอ	อะ (-ะ)	บอ	จับ (-)

๒. สระเอะ (เ-ะ) เปลี่ยนรูปเป็นเอไม้ไต่คู้ (เ-) เ- ะ เรียกว่า สระเอะ

ใช้เขียนคร่อมพยัญชนะ และไม่มีตัวสะกด เช่น เกะ เปะ ละะ เพะ

เ- เรียกว่า เอ ไม้ไต่คู้

ถ้าพยัญชนะประสมสระเอะ (เ- ะ) และมีตัวสะกด ต้องเปลี่ยนรูป สระเอะ (เ- ะ) เป็นเอ ไม้ไต่คู้ (เ-) เช่น

คำ	พยัญชนะต้น	สระ	ตัวสะกด	เปลี่ยนรูป
เป็น	ปอ	อะ (เ-ะ)	นอ	เป็น (เ-)
เค็ม	คอ	อะ (เ-ะ)	มอ	เค็ม (เ-)
เล็ก	ลอ	อะ (เ-ะ)	กอ	เล็ก (เ-)
เห็น	หอ	อะ (เ-ะ)	ดอ	เห็น (เ-)

๓. สระแอะ (แ-ะ) เปลี่ยนรูปเป็นแอไม้ไต่คู้ (แ-)

แ- ะ เรียกว่า สระแอะ

ใช้เขียนคร่อมพยัญชนะ และไม่มีตัวสะกด เช่น แกะ แพะ แคระ และ

แ- ี เรียกว่า แอ ไม้ไต่คู้

ถ้าพยัญชนะประสมสระแอะ (แ- ะ) และมีตัวสะกด ต้องเปลี่ยนรูป สระแอะ (แ- ะ) เป็นแอ ไม้ไต่คู้ (แ- ี) เช่น

คำ	พยัญชนะต้น	สระ	ตัวสะกด	เปลี่ยนรูป
แข็ง	ขอ	แอะ (-ะ)	งอ	แข็ง (แ- ี)
แม็ก	มอ	แอะ (-ะ)	กอ	แม็ก (แ- ี)
แจ๊ค	จอ	แอะ (-ะ)	คอ	แจ๊ค (แ- ี)
แกรีน	กอ	แอะ (-ะ)	นอ	แกรีน (แ- ี)

๔. สระเออ (เ-อ) เปลี่ยนสระเอ อี (เ-) เ-อ เรียกว่า สระเออ

ใช้เขียนคร่อมพยัญชนะ และไม่มีตัวสะกด เช่น เหอ เจอ เผลอ เพ้อ ละเมอ

เ- เรียกว่า สระเอ อี

ถ้าพยัญชนะประสมสระเออ(เ-อ) และมีตัวสะกดต้องเปลี่ยนรูปสระเออ (เ- อ) เป็นเอ อี (เ-) เช่น

คำ	พยัญชนะต้น	สระ	ตัวสะกด	เปลี่ยนรูป
เจิม	จอ	เออ (เ-อ)	มอ	เจิม (เ-)
เดิน	ดอ	เออ (เ-อ)	นอ	เดิน (เ-)
เมิน	มอ	เออ (เ-อ)	นอ	เมิน (เ-)

ใบความรู้ ๑๔	เรื่อง สระประสม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	เรื่อง โรงเรียนของเรา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘	เรื่อง ครบเครื่องเรื่องสระ
รายวิชาภาษาไทย	รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

สระประสม

เสียงสระประสม คือ สระที่ออกเสียง โดยอวัยวะที่ใช้ออกเสียงอยู่ในตำแหน่งหนึ่งแล้ว เปลี่ยนไปอยู่ในอีกตำแหน่งหนึ่ง เสียงที่เกิดขึ้นทำให้มีลักษณะเป็นเสียงประสม (เสียงสระเดี่ยว ๒ เสียงออกเสียงประสมกัน) ดังนี้

สระเอียะ	มีเสียงสระ	อี + อะ	ประสมกัน
สระเอีย	มีเสียงสระ	อี + อา	ประสมกัน
สระเอือะ	มีเสียงสระ	อี + อะ	ประสมกัน
สระเอือ	มีเสียงสระ	อี + อา	ประสมกัน
สระอัวะ	มีเสียงสระ	อุ + อะ	ประสมกัน
สระอัว	มีเสียงสระ	อุ + อา	ประสมกัน

ปัจจุบันเสียงสระประสม มี ๓ เสียง คือ สระเอีย สระเอือ สระอัว เนื่องจาก สระเอียะ สระเอือะ สระอัวะ มีใช้น้อยมากหรือไม่พบการใช้สระประสมเหล่านี้ ตัวอย่างเช่น เรียก เสียด เรียบ เปลี่ย เยี่ยม เสียด เสียง เลือก เลือด เชื่อม เพื่อน เขมื่อบ เรือง ตัว ยั่ว กลัวหัว ปวด ลวด ปวง ห่วง ปลวก

ใบความรู้ที่ ๑๕

เรื่อง สระในภาษาไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง โรงเรียนของเรา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘

เรื่อง ครบเครื่องเรื่องสระ

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

สระในภาษาไทย

รูปสระ คือ ส่วนประกอบของเครื่องหมายที่ใช้เขียนแทนเสียงสระ มีทั้งหมด ๒๑ รูป ซึ่งมีชื่อดังนี้

๑. รูปสระ -ะ เรียกว่า วิสรรชนีย์
๒. รูปสระ -า เรียกว่า ลากข้าง
๓. รูปสระ - ำ เรียกว่า พินทุอิ
๔. รูปสระ - ำ เรียกว่า ผนทอง
๕. รูปสระ - ำ เรียกว่า ฟันหนู
๖. รูปสระ - ำ เรียกว่า หยาดน้ำค้างหรือนฤคหิต
๗. รูปสระ - ำ เรียกว่า ไม้ไต้คู้
๘. รูปสระ - ำ เรียกว่า ไม้หันอากาศ
๙. รูปสระ - ำ เรียกว่า ตินเหยียด
๑๐. รูปสระ - ำ เรียกว่า ตินคู้
๑๑. รูปสระ - ำ เรียกว่า ไม้หน้า
๑๒. รูปสระ - ำ เรียกว่า ไม้ม้วน
๑๓. รูปสระ - ำ เรียกว่า ไม้มลาย
๑๔. รูปสระ - ำ เรียกว่า ไม้โอ
๑๕. รูปสระ ฤ เรียกว่า ตัว์รี
๑๖. รูปสระ ฤ เรียกว่า ตัว์รือ
๑๗. รูปสระ ฤ เรียกว่า ตัว์ลี
๑๘. รูปสระ ฤ เรียกว่า ตัว์ลือ
๑๙. รูปสระ ฤ เรียกว่า ตัว์อ
๒๐. รูปสระ ฤ เรียกว่า ตัว์ยอ
๒๑. รูปสระ ฤ เรียกว่า ตัว์วอ

รูปสระในภาษาไทยมี ๒๑ รูป ส่วนเสียงสระมี ๒ ประเภท คือ เสียงสระเดี่ยว และเสียงสระประสม รวม ๒๑ เสียงเช่นเดียวกัน

เสียงสระเดี่ยว คือ สระที่ออกเสียงโดยอวัยวะในช่องปาก อยู่ในตำแหน่งเดียวตลอด มี ๑๘ เสียง ได้แก่

สระอะ	-ะ	สระอา	-า
สระอิ	-	สระอี	-
สระอึ	-	สระอือ	-
สระอุ	-	สระอุ	-
สระเอะ	-ะ	สระเอ	-
สระแอะ	-แะ	สระแอ	-แ
สระโอะ	-โอะ	สระโอ	-โ
สระเอาะ	-เอาะ	สระออ	-อ
สระเออะ	-เออะ	สระเออ	-เอ

เสียงสระประสม คือ เป็นการออกเสียงที่ใช้ลิ้นส่วนหน้า ลิ้นส่วนกลาง และลิ้นส่วนหลัง ทำหน้าที่ออกเสียงร่วมกัน เสียงที่เกิดขึ้นจะมีลักษณะเป็นเสียงประสม (คือ มีเสียงสระแท้ ๒ เสียง)

สระเอีย - ย (อี + อา) สระเอือ - อ (อือ + อา) สระเอีย - ย (อู + อา)